

Det Forslag kan jeg modtage, og der kommer da Lys i Sagen; Ministerens Bønner komme da og erklære: Ja, det Forslag kunne vi tiltræde. De Herrer have altsaa endelig fundet de Vises Sten, som de ikke kunde finde, da de sad og forhandlede i Udvalget; men det er dog beynnderligt, idetmindste for mig, at Finantsudvalgets Medlemmer saaledes først skulle belæres, naar Betænkning er afgiven, og Endringsforslag ere stillede af Medlemmer, som ikke have været med at forhandle med vedkommende Minister. Det er meget betegnende for det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen), naar han udtaler, at saasnart Ministeren erklærer sig for Forslaget, er „vor“, det vil sige: hans og hans Bønners, Stilling givet. Det er imidlertid en gammel Kjendsgjerning, vi kjende saa godt, at naar Ministeren vil det og det, vil det ærede Medlem det ogsaa. — Seg skal nu forklare, hvorfor jeg ikke vil stemme for det foreliggende Forslag. Det ligger klart for, at den høitagte Minister ad Administrationens Bei vil reformere eller regulere — hvad man nu vil kalde det — Præstelønnings-spørgsmaalet, og igaar blev det ogsaa gjort klart, hvilken Bei Ministeren vil slaa ind paa for at reformere Lønnings-spørgsmaalet paa Skolens Omraade. Jeg er imidlertid ikke nogen Vnder af den Bei, idet det ikke forekommer mig at være i Overensstemmelse med vor Forsfatning, naar disse Spørgsmaal, der saa længe have staaet paa Dagsordenen, og som man saa længe har ventet løst ad Lovgivningens Bei, nu skulle løses ad Administrationens Bei. Det forekommer mig at være vor Pligt, at vi sætte os derimod; men jeg ser ikke rettere, end at det foreliggende Forslag er en Haandskræfning til Ministeren, for at han kan gaar den Bei (Winther: Nei!). Det ærede Medlem kan sige Nei, saa ofte han vil, men naar man byder vedkommende Minister, der ad Administrationens Bei har begyndt at løse Præstelønnings-spørgsmaalet, en større eller mindre Sum, for i lignende Retning at løse Spørgsmaalet paa Skolevesenets Omraade, ser jeg ikke rettere, end at det er en Godtgjeldelse af den Bei, der fører uden om Lovgivningsmyndigheden. Dertil vil jeg ikke være med, derfor sætter jeg mig derimod, og skjøndt jeg veed, at min Stemme ikke har stort at betyde, vil jeg dog lige saa indtrængende, som den ærede sidste Læser tiltraade at stemme for Forslaget, tiltraade at stemme i mod det, thi min Overbevisning lader sig ikke røkke ved Talemaader. Jeg maa kun meget beklage, at enkelte ærede Medlemmer, som ellers dele samme politiske Opfattelse som jeg, igaar have udtalt sig saaledes, som de gjorde; thi jeg kan ikke forstaa, hvorledes dette lader sig forene med det Hovedsyn, man ellers har paa Forholdene. At de Herrer fra den modsatte Side ere glade ved et saadant Forslag og gjerne ville yde deres politiske Meningsfæller, der sidde for Styret, en Haandskræfning, er begribeligt,

men at Mænd, som staa paa samme politiske Side som jeg, kunne finde det glædeligt, fortaar jeg ikke. Den Løn, jeg vil høre for min Stilling til dette Forslag vil vel blive den samme som den, jeg høstede for min Stilling til Forslaget om Understøttelser til Husmændene; men det er mig aldeles ligegyldigt. Seg gaar efter min Overbevisning, og den siger mig: Du gaar feil, naar Du stemmer for Forslaget; thi Du gaar da den Bei, Ministeren vil, idet han vil regere uden Hensyn til Lovgivningsmagten.

N. Jensen (Aarhus Amts 3die Valgkreds): Da jeg har faaet Ordet lige efter det ærede Medlem for Maribo Amts 3die Valgkreds (Chr. Pebersen), vil jeg sige, at han ikke skal tage sig det saa nær, at Mænd, der pleie at være politiske Bønner af ham, have udtalt sig anderledes end han, thi Ansvarer for, hvad man her udtaler, vil ganske sikkert ikke blive lagt paa ham. Seg tror derfor, at det ærede Medlem kunde have sparet sig den ikke altfor venlige Bemærkning til sine Meningsfæller. — Det ærede Thing vil gjentagne Gange i denne Samling have haft Leilighed til at erfare, at jeg har interesseret mig en Del for Lærernes Vilkaar, og at jeg ikke af den Omstændighed, at jeg selv er Lærer, har ladet mig afholde fra her i Thinget at fremstille de Raar, hvorunder mange af dem leve, men efter ringe Gode har bidraget til, at der kunde blive ydet dem en Understøttelse, som de meget haardt trænge til. At jeg i disse mine Bestræbelser væsentligt har ladet mig lede af Hensyn til selve Skolens Lærv, haaber jeg, vil være indlysende; men paa den anden Side gif mit Ønske, da jeg opfordrede Finantsudvalget til at stille Forslag paa Finantsloven i den Retning, ikke videre, end at man skulde afhjælpe den mest iøjensaldende Trang, den ligefremme Nød, om jeg saa maa sige, og jeg har ikke havt til Hensigt at den Bei at fremstille en delvis Reform af Skolevesenet. Det var under den Synsinkel, jeg igaar tillod mig at anbefale det Forslag, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) har stillet, men det sfer jo undertiden, at man i en saadan Situation bliver overrasket ved at faae Ting at vide, man ikke tidligere har vidst, og jeg blev ikke lidet overrasket ved at høre den høitagte Minister for Kirke- og Undervisningsvesenet udtale sig med en Aabenhed, som jeg forøvrigt anerkjender, om de Hensigter og Planer, han havde med Hensyn til Ordningen af Skolevesenet, forsaavidt angaar Lønnings-spørgsmaalet. Det forekommer mig, at han ganske utvetydigt lod forstaa, og ganske tydelig udtalte, at han ikke ansaa det fornødent gennem en særlig Lov at komme til en Reform af Lærernes Lønningsvilkkaar, men at en saadan kunde bygges paa Forordning af 1814 og de Bestemmelser, som senere have sluttet sig dertil. Det er en Opfattelse, jeg ikke kan dele. Et Dyrtidstillæg,